

Porvoon kaupunki

Ote pöytäkirjasta

Kaupunginhallitus	§ 261	07.10.2024
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 169	24.10.2024

Palveluverkko

Kaupunginhallitus 06.02.2024 § 47

Valmistelu ja lisätiedot
sivistysjohtaja Sari Gustafsson, kaupunkikehitysjohtaja Dan Mollgren, toimitilajohtaja Mikko Silvast ja rahoitusjohtaja Henrik Rainio, etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Taustaa

Porvoon kaupungin strategiassa on neljä talouskasvua täydentävää tavoitetta: suosituin kotikaupunki, paras arkenakin, kaupunkielämän sykettä ja ilmastotekojen kaupunki. Laadukas koulutus ja varhaiskasvatus luovat edellytyksiä kasvulle, hyvinvoinnille, osallistumiselle sekä kaupungin kilpailukyvyille. Viimeisten 12 vuoden aikana uusiin päiväkotij- ja koulurakennuksiin on investoitu yli 200 miljoonaa euroa. Porvoo panostaa saavuttaakseen ehyen oppimisen polun lapsuudesta vanhuuteen. Lasten ja nuorten ehyt kasvun polku sisältää varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen sekä toisen asteen koulutuksen järjestämisen, siirtymät näiden välillä huomioiden.

Toimintaympäristön muutokset vaikuttavat vääjäämättä toiminnan järjestämiseen. Väestöennusteiden mukaan lasten määrä tulee myös Porvoossa laskemaan pitkällä aikavälillä vuoteen 2040 mennessä jopa 11,3 %. On kuitenkin huomioitava, että vaikka varhaiskasvatusikäisten sekä esiopetusikäisten määrä vähenee, palveluihin osallistumisprosentti kasvaa nyt ja edelleen joitain vuosia.

Kaupungin kasvutavoite on strategiassa kirjattu 70 000 asukkaaseen vuoteen 2040 mennessä. Vuonna 2022 kasvu oli kuitenkin vain 0,2 %. Muuttoliikkeestä ja kasvusta huolimatta lasten määrä kasvaa vain vähän valtakunnallisen syntyvyyden laskun myötä. Asiakkuuksien vähentyessä palveluverkkoa on uudistettava, jotta pystytään tuottamaan entistä paremmin laadukkaita palveluita kustannustehokkaasti. Lapsimäärän lasku ennusteiden mukaisesti merkitsee valtionosuuksien laskua noin 5-6 miljoonaa euroa kasvun ja oppimisen käyttötaloudessa vuoteen 2040 mennessä nykytasolla, koska valtionosuudet määräytyvät palveluiden piirissä olevan lapsimäärän mukaan.

Tavoitteet palveluverkolle

Taloustilanteen vuoksi on ennakoitava tulevaa ja noudatettava toimialakohtaisesti laadittavia talouden ja tuottavuuden tasapainotusohjelmia. Porvoon kaupungin talousarviossa 2024 on päätetty, että laaditaan kasvun ja oppimisen toimialan palveluverkkoselvitys (koulut ja päiväkodit) ja tulevaisuuden

Kaupunginhallitus	§ 261	07.10.2024
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 169	24.10.2024

suunnitelma vuoden 2024 aikana. Tavoitteena on, että palvelutarpeiden ja palvelutarjonnan muutokset tunnistetaan aiempaa varhemmin ja niihin reagoidaan ennakoivasti myös palveluverkon osalta. Palveluverkkosuunnittelussa huomioidaan lisäksi nykyistä paremmin maankäytön suunnittelun vaikutukset palveluihin ja rakennusten osalta peruskorjaus- ja uudisinvestointitarpeet.

Palveluverkkosuunnittelun pohjana on strategiset periaatteet ja linjaukset, joilla saadaan luotua pysyvä, monipuolisesti ja pitkäjänteisesti käytettävä malli. Saavuttaakseen maksimaalisen hyödyn ja synergian, osallistuu Porvoon kaupungin varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkoselvitys ja -suunnitelmatyöhön monialaisesti kolme toimialaa: kasvu ja oppiminen, kaupunkikehitys ja toimitilapalvelut. Myös työn kustannukset jaetaan työhön osallistuvien kesken kolmeen osaan.

Palveluverkon periaatteet

Palveluverkon periaatteet kuvastavat arvopohjaa, toteuttavat lakisääteistä normiohjausta ja ovat osa palvelutason määrittelyä. Periaatteet ovat yhteensopivia kaupungin muiden toimijoiden asettamien tavoitteiden ja periaatteiden kanssa. Tavoitteena on luoda linjaukset, joiden avulla laaditaan kasvun ja oppimisen palveluiden palveluverkkoselvitys ja -suunnitelma. Päämääränä on lasten ja nuorten oppiminen ja hyvinvointi.

Periaate 1. Kasvu ja oppiminen ovat toiminnan keskiössä

Suunnitelmallisella palveluverkon suunnittelulla ja joustavalla aluejaolla ehkäistään alueellista eriytymistä. Laadukkaat varhaiskasvatus-, esiopetus ja perusopetuspalvelut turvataan kaikille lapsille. Tavoitteena on luoda lasten tarpeisiin vastaava palveluverkko, jossa varhaiskasvatus- ja perusopetuspalvelujen järjestämisen käyttötaloudesta vähintään puolet kohdistuu ydintehtävän toteuttamiseen eli kasvun, opetuksen ja tuen henkilöstömenoihin. Palveluverkkosuunnitelma tukee näin myös henkilöstön saatavuutta.

Periaate 2. Palveluverkko tukee ehyen ja yhtenäisen kasvu- ja opinpolun muodostumista

Opinpolun ennakkointi mahdollistaa ehyen kasvupolun, jolloin lapsen opinpolkua ja opinpolun aikaisia siirtymiä voidaan huomioida lapsilähtöisesti maantieteellisen palvelualueen sisällä. Esiopetuksen ja sitä täydentävän varhaiskasvatuksen voi mahdollisuuksien mukaan järjestää koulujen tiloissa ja palvelualueet ovat oppilaaksiottoalueita laajempia. Sidosryhmien kanssa tehtävällä yhteistyöllä voidaan vaikuttaa palvelukokonaisuuteen. Huomioitava on mm joukkoliikennetkaisu, tarpeiden mukainen kaavoitus sekä rakentamishankkeiden rytmitys.

Periaate 3. Palveluverkko muodostuu toimivista ja taloudellisista yksiköistä

Lasten määrän ennusteiden mukaisesta laskusta huolimatta koulutuksen järjestäjän on tarjottava kuntalaisille pedagogisesti laadukasta palvelua. Tämä on mahdollista tilojen tarkoituksenmukaisella, taloudellisella ja tehokkaalla käytöllä. Palveluverkkoselvityksen tavoitteena on siirtyä pysyviin tila- ja sijaintiratkaisuihin, jossa oppilaaksiottokriteerit ja palveluverkonlinjaukset synkronisoidaan. Tilat suunnitellaan muuntojoustaviksi. Oppilaaksiottokriteerien ja palveluverkkosuunnittelun linjaukset synkronoidaan keskenään toimiviksi.

Periaate 4. Palveluverkon suunnittelu perustuu tietoon

Palveluverkon suunnittelun lähtökohtana ovat tulevat lapsi- ja esi- sekä perusopetuksen oppilasmäärät ja -ennusteet. Palveluverkkosuunnitelma laaditaan ennalta sovittua aluejakoa ja lähtötietoja käyttäen. Palveluverkkosuunnittelu perustuu monitahoarviointiin, jota tehdään yhteistyönä kasvun ja oppimisen toimialan, toimitilapalvelujen ja maankäytön suunnittelun, kehitysyksikön ja rahoitusjohdon kesken.

Periaate 5. Suomen- ja ruotsinkielisten/kieliryhmien palvelujen suunnittelussa yhtenevät perusteet

Palveluverkkosuunnittelu aloitetaan nykytilakuvauksella, joka sisältää väestörakenteen ja kehityksen tarkastelun, nykyisen palveluverkon kuvauksen, kaupunkitasoiset lapsi- ja oppilasmäärätiedot, yksikkökohtaiset lapsi- ja oppilasmäärätiedot, kaupunki- ja yksikkökohtaiset taloustarkastelut sekä tilojen laajuus ja rakennusten kuntotiedot. Tulkinnoissa huomioidaan mm. haja-asutusalueiden sivistyskeskustehtävä, saaristoalue, kaksikielisyys ja alueen maahanmuuttajaväestön osuus.

Palveluverkko suhteutetaan toimintaympäristön muutoksiin, kuten väestömuutoksiin, lainsäädännöllisiin muutoksiin, palvelutarpeiden ja järjestämisen ennakkointiin, rahoitus- ja kustannusmuutoksiin sekä peruskorjaus- ja uudisrakennustarpeisiin. Palveluverkon suunnittelun periaatteista voidaan johtaa selvitys- ja suunnitteluvaiheessa erillisiä tarkempia kriteerejä, mutta niiden muotoiluun ja raamittamiseen tarvitaan periaatteet taustalle. Tietopohja on periaatteissa määritetty samalla tavalla.

Palveluverkkoselvityksen laatimisen jälkeen laaditaan palveluverkkosuunnitelma, joka sisältää mahdollisia skenaarioita ja/tai vaihtoehtoja tulevaisuuden palveluverkosta ja sen palvelutasosta. Palveluverkkosuunnitelma sisältää ehdotuksen kummankin kieliryhmän osalta palveluverkkoon tehtävistä muutoksista, päiväkotien ja koulujen sijainneista sekä päiväkoti- ja koulurakennuksiin kohdistuvista toimenpiteistä.

Kaupunginhallitus	§ 261	07.10.2024
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 169	24.10.2024

Tarkemmat kuvaukset palveluverkkosuunnitelman eri periaatteista FCG:n liitteestä Porvoon palveluverkkosuunnittelun periaatteet

Prosessi ja projektin kesto

Prosessi on käynnistetty määrittelemällä palveluverkon periaatteita ja kilpailutuksella loppuvuodesta 2023. Periaatteiden hyväksymisen jälkeen on selvityksen vuoro ja sen hyväksyminen. Tämän jälkeen laaditaan suunnitelma, joka hyväksytään loppuvuoden 2024 aikana. Tavoitteena on synkronoida suunnitelma talouden ja tuottavuuden tasapainotusohjelmaan sekä talousarvioon 2025 suunnitteluvuosineen. Varsinaiset toimeenpanopäätökset palveluverkosta tehdään kevään- syksyn 2025 seuraavan valtuustokauden aikana.

Tarkempi prosessikuvaus yhteensovittavasta päätöksenteosta 2023–2025 lautakunnissa, kaupunginhallituksessa ja kaupunginvaltuustossa on esitelty liitteessä 1, Palveluverkon periaatteet ja prosessi.

Projektiryhmän kokoonpano

Kasvu ja oppiminen:

Sivistysjohtaja Sari Gustafsson, varhaiskasvatusjohtaja Leila Nyberg, perusopetus – ja lukiokoulutusjohtajat Jari Kettunen ja Rikard Lindström, hallintopäällikkö Mervi Tuominen, suunnittelija Linda Karlsson

Kaupunkikehitys:

Kaupunkikehitysjohtaja Dan Mollgren, yleiskaavapäällikkö Maija-Riitta Kontio

Toimitilapalvelut:

Toimitilajohtaja Mikko Silvast, kaupunginarkkitehti Markku Partanen, rakennuttajapäällikkö Tommi Mikkeli

Talous- ja rahoitus:

Rahoitusjohtaja Henrik Rainio, controller Sari Klenberg

Kehitys ja digitalisaatio:

Kehitysjohtaja Charlotta Grönqvist, kehityspäällikkö Mervi Makkonen

Hankkeen ohjaus

Palveluverkkohanketta ohjaa kaupunginhallitus.

Seuraavat vaiheet

Palveluverkon selvitys aloitetaan kilpailutuksen jälkeen helmikuussa 2024 nykytilan kuvauksella. Periaatteiden käsittelemisen jälkeen helmikuussa 2024 kokouspykälä siirtyy kasvun ja oppimisen lautakuntaan ja kaupunkikehityslautakuntaan lausuntoja varten, jonka jälkeen pykälä taas palautuu kaupunginhallitukselle päätettäväksi ja hyväksyttäväksi. Myös toimitilapalvelut ja rahoitusjohto voivat täydentää omia lausuntoja. Kasvun ja oppimisen koulutusjaostot voivat aikataulujensa puitteissa antaa lausuntonsa kasvun ja oppimisen lautakunnan käyttöön.

Kaupunginhallitus	§ 261	07.10.2024
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 169	24.10.2024

Käytettävät lähdeaineistot ja raportit

Palveluverkon periaatteet ja prosessi, käyty läpi iltakoulussa 13.12.2023 ja löytyy valtuutettujen sähköisestä kokouksesta, tiedostojen alta.

Liite 1 Palveluverkon periaatteet

Liite 2 Porvoon palveluverkkosuunnittelun periaatteet (FCG)

Liite 3 Palveluverkkoselvitys ja -suunnittelu (Plandisc)

<https://create.plandisc.com/0ZnOL9w>

Liite 4 Väestönmuutoksen vaikutukset varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen järjestämiseen (OKM)

https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/165280/OKM_2023_52.pdf?sequence=1&isAllowed=y

vt. Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus lähettää esityksen mukaiset periaatteet lausunnoille kasvun ja oppimisen lautakuntaan ja kaupunkikehityslautakuntaan, konsernipalveluita evästetään täydentämään esitystä toimitilojen sekä rahoituksen osalta helmikuun aikana. Lausuntojen pohjalta kaupunginhallitus tekee päätöksen periaatteista 11.3.2024.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti lähettää palveluverkon periaatteet lausunnoille kasvun ja oppimisen lautakuntaan ja kaupunkikehityslautakuntaan. Konsernipalveluita evästettiin täydentämään esitystä toimitilojen sekä rahoituksen osalta. Lautakuntia pyydetään antamaan lausuntonsa helmikuun aikana. Lausuntojen pohjalta kaupunginhallitus tekee päätöksen periaatteista 11.3.2024.

Kaupunginhallitus kehotti jatkovalmistelussa myös selvittämään, mitä toimenpiteitä ja resursseja nykyisen sivistysverkon ylläpitäminen palvelukylissä edellyttää. Tämän perusvaihtoehdon selvittäminen osana sivistysverkkoselvitystä on tärkeää, jottei selvityksen uskottavuus joudu kyseenalaiseksi, kun päätöksenteko tulee ajankohtaiseksi.

Kaupunginhallitus 08.04.2024 § 112

Kaupunginhallitus on saanut palveluverkon periaatteista lausunnot kasvun ja oppimisen lautakunnalta sekä kaupunkikehityslautakunnalta.

Kasvun ja oppimisen lautakunnan lausunnossa kiinnitetään muun muassa huomiota, että prosessin aikajanasta ja järjestyksestä on pidettävä kiinni. Lautakunta ja jaostot haluavat prosessin aikana tietoja edistymisestä ja toivovat, että heiltä pyydetään lausuntoja. Prosessi on moniulotteinen ja monialainen, joka tulee huomioida

Kaupunginhallitus

§ 261

07.10.2024

Kasvun ja oppimisen lautakunta

§ 169

24.10.2024

sekä suunnittelussa että päätöksenteossa. Porvoo on maantieteellisesti haastava kaupunki eikä laskennallisesti voida yksiselitteisesti huomioida esim. äidinkieltä, oppilasmäärää tai ryhmäkokoja. Perusskenaario on selvitysvaiheessa nykytilan kuvaus.

Kaupunkikehityslautakunnan lausunnossa todetaan, että palveluverkon periaatteet on selkeästi määritelty ja ne muodostavat hyvän pohjan, joiden avulla edetään kasvun ja oppimisen palveluiden palveluverkkoselvityksen ja suunnitelman laatimiseen. Koko prosessi on jaettu johdonmukaisesti eteneviin vaiheisiin, joka auttaa tulevan palveluverkon määrittelyssä ja tarvittavista toimenpiteistä. Lisäksi lausunnossa korostetaan, että lasten ja nuorten sekä vanhempien näkökulmasta hyvä asuinympäristö on moniulotteinen kokonaisuus, joka koostuu useista toisiinsa liittyvistä ominaisuuksista. Koulut ja päiväkodit sekä hyvät kulkuyhteydet mukaan lukien joukkoliikenne liittyvät olennaisesti hyvän asuinympäristön kokemukseen.

Kaupunginhallitus toteaa lautakuntien lausuntojen olevan pääosin hyvin toteutettavissa ja tukevan perusteellista selvitys- ja suunnitteluvaihetta. Tällä hetkellä päätöksessä olevat periaatteet on tehty seuraavan vaiheen suunnittelulle ja varmistamaan monitahoista ja ennakkoluulotonta arviointia ja viitekehystä. Etukäteen ei suljeta suunnittelusta pois tiettyjä vaihtoehtoja. Skenaariot tulevat suunnitteluvaiheessa sisältämään eri kriteerejä, joissa eri asioita voidaan arvioida ja painottaa. Myös nykytila arvioidaan jo selvitysvaiheessa perusskenaariona. Kaikissa suunnitelman skenaariovaihtoehdoissa noudatetaan luonnollisesti voimassa olevaa lainsäädäntöä.

Lautakuntien lausunnoista ei noussut esiin seikkoja, joiden perusteella luonnosta palveluverkon periaatteiksi tulisi muuttaa. Näin ollen kaupunginhallitus vahvistaa liitteenä olevat periaatteet, joiden pohjalta tullaan laatimaan kasvun ja oppimisen palveluiden palveluverkkoselvitys ja -suunnitelma.

Lautakuntia pidetään asian edistymisen osalta ajan tasalla ja tiedotetaan prosessin etenemisestä lautakuntien kokousten yhteydessä. On tärkeää, että aikataulu pysyy, jotta palveluverkon potentiaali saadaan synkronoitua osaksi talouden ja tuottavuuden tasapainottamisohjelmaa.

Liitteet

Palveluverkon periaatteet

Palveluverkkosuunnitelu periaatteet (FCG)

Palveluverkkoselvitys ja -suunnitelu (Plandisc)

Väestömuutoksen vaikutukset varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen järjestämiseen (OKM)

Kasvun ja oppimisen lautakunta 29.02.2024 Lausunto

Kaupunginhallitus	§ 261	07.10.2024
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 169	24.10.2024

Kaupunkikehityslautakunta 13.02.2024 Lausunto
Suomenkielinen koulutusjaosto 27.02.2024 Lausunto
Svenskspråkiga utbildningssektionen 27.02.2024 Åsikt

vt. Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä seuraavat periaatteet, joiden avulla laaditaan kasvun ja oppimisen palveluiden palveluverkkoselvitys ja -suunnitelma.

Periaate 1. Kasvu ja oppiminen ovat toiminnan keskiössä.

Suunnitelmallisella palveluverkon suunnittelulla ja joustavalla aluejaolla ehkäistään alueellista eriytymistä. Laadukkaat varhaiskasvatus-, esiopetus ja perusopetuspalvelut turvataan kaikille lapsille. Tavoitteena on luoda lasten tarpeisiin vastaava palveluverkko, jossa varhaiskasvatus- ja perusopetuspalvelujen järjestämisen käyttötaloudesta vähintään puolet kohdistuu ydintehtävän toteuttamiseen eli kasvun, opetuksen ja tuen henkilöstömenoihin. Palveluverkkosuunnitelma tukee näin myös henkilöstön saatavuutta.

Periaate 2. Palveluverkko tukee ehyen ja yhtenäisen kasvu- ja opinpolun muodostumista.

Opinpolun ennakointi mahdollistaa ehyen kasvupolun, jolloin lapsen opinpolkua ja opinpolun aikaisia siirtymiä voidaan huomioida lapsilähtöisesti maantieteellisen palvelualueen sisällä. Esiopetuksen ja sitä täydentävän varhaiskasvatuksen voi mahdollisuuksien mukaan järjestää koulujen tiloissa ja palvelualueet ovat oppilaaksiottoalueita laajempia. Sidosryhmien kanssa tehtävällä yhteistyöllä voidaan vaikuttaa palvelukokonaisuuteen. Huomioitava on mm joukkoliikennetkaisu, tarpeiden mukainen kaavoitus sekä rakentamishankkeiden rytmitys.

Periaate 3. Palveluverkko muodostuu toimivista ja taloudellisista yksiköistä.

Lasten määrän ennusteiden mukaisesta laskusta huolimatta koulutuksen järjestäjän on tarjottava kuntalaisille pedagogisesti laadukasta palvelua. Tämä on mahdollista tilojen tarkoituksenmukaisella, taloudellisella ja tehokkaalla käytöllä. Palveluverkkoselvityksen tavoitteena on siirtyä pysyviin tila- ja sijaintitarkaisuihin, jossa oppilaaksiottokriteerit ja palveluverkonlinjaukset synkronisoidaan. Tilat suunnitellaan muuntojoustaviksi. Oppilaaksiottokriteerien ja palveluverkkosuunnittelun linjaukset synkronoidaan keskenään toimiviksi.

Periaate 4. Palveluverkon suunnittelu perustuu tietoon.

Kaupunginhallitus	§ 261	07.10.2024
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 169	24.10.2024

Palveluverkon suunnittelun lähtökohtana ovat tulevat lapsi- ja esi- sekä perusopetuksen oppilasmäärät ja -ennusteet. Palveluverkkosuunnitelma laaditaan ennalta sovittua aluejakoa ja lähtötietoja käyttäen. Palveluverkkosuunnittelu perustuu monitahoarviointiin, jota tehdään yhteistyönä kasvun ja oppimisen toimialan, toimitilapalvelujen ja maankäytön suunnittelun, kehitysyksikön ja rahoitusjohdon kesken.

Periaate 5. Suomen- ja ruotsinkielisten/kieliryhmien palvelujen suunnittelussa käytetään yhteneviä perusteita.

Palveluverkkosuunnittelu aloitetaan nykytilakuvauksella, joka sisältää väestörakenteen ja kehityksen tarkastelun, nykyisen palveluverkon kuvauksen, kaupunkitasoiset lapsi- ja oppilasmäärätiedot, yksikkökohtaiset lapsi- ja oppilasmäärätiedot, kaupunki- ja yksikkökohtaiset taloustarkastelut sekä tilojen laajuus ja rakennusten kuntotiedot. Tulkinnoissa huomioidaan mm. haja-asutusalueiden sivistyskeskustehtävä, saaristoalue, kaksikielisyys ja alueen maahanmuuttajaväestön osuus.

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi äänestyksen jälkeen seuraavat periaatteet, joiden avulla laaditaan kasvun ja oppimisen palveluiden palveluverkkoselvitys ja -suunnitelma.

Periaate 1. Kasvu ja oppiminen ovat toiminnan keskiössä.

Suunnitelmallisella palveluverkon suunnittelulla ja joustavalla aluejaolla ehkäistään alueellista eriytymistä. Laadukkaat varhaiskasvatus-, esiopetus ja perusopetuspalvelut turvataan kaikille lapsille. Tavoitteena on luoda lasten tarpeisiin vastaava palveluverkko, jossa varhaiskasvatus- ja perusopetuspalvelujen järjestämisen käyttötaloudesta vähintään puolet kohdistuu ydintehtävän toteuttamiseen eli kasvun, opetuksen ja tuen henkilöstömenoihin. Palveluverkkosuunnitelma tukee näin myös henkilöstön saatavuutta.

Periaate 2. Palveluverkko tukee ehyen ja yhtenäisen kasvu- ja opinpolun muodostumista.

Opinpolun ennakointi mahdollistaa ehyen kasvupolun, jolloin lapsen opinpolkua ja opinpolun aikaisia siirtymiä voidaan huomioida lapsilähtöisesti maantieteellisen palvelualueen sisällä. Esiopetuksen ja sitä täydentävän varhaiskasvatuksen voi mahdollisuuksien mukaan järjestää koulujen tiloissa ja palvelualueet ovat oppilaaksiottoalueita laajempia. Sidosryhmien kanssa tehtävällä yhteistyöllä voidaan vaikuttaa palvelukokonaisuuteen. Huomioitava on mm joukkoliikennetkaisu, tarpeiden mukainen kaavoitus sekä

rakentamishankkeiden rytmitys.

Periaate 3. Palveluverkko muodostuu toimivista ja taloudellisista yksiköistä.

Lasten määrän ennusteiden mukaisesta laskusta huolimatta koulutuksen järjestäjän on tarjottava kuntalaisille pedagogisesti laadukasta palvelua. Tämä on mahdollista tilojen tarkoituksenmukaisella, taloudellisella ja tehokkaalla käytöllä. Palveluverkkoselvityksen tavoitteena on siirtyä pysyviin tila- ja sijaintitarkaisuihin, jossa oppilaaksiottokriteerit ja palveluverkonlinjaukset synkronisoidaan. Tilat suunnitellaan muuntojoustaviksi. Oppilaaksiottokriteerien ja palveluverkkosuunnittelun linjaukset synkronoidaan keskenään toimiviksi.

Periaate 4. Palveluverkon suunnittelu perustuu tietoon.

Palveluverkon suunnittelun lähtökohtana ovat tulevat lapsi- ja esi- sekä perusopetuksen oppilasmäärät ja -ennusteet. Palveluverkkosuunnitelma laaditaan ennalta sovittua aluejakoa ja lähtötietoja käyttäen. Palveluverkkosuunnittelu perustuu monitahoarviointiin, jota tehdään yhteistyönä kasvun ja oppimisen toimialan, toimitilapalvelujen ja maankäytön suunnittelun, kehitysyksikön ja rahoitusjohdon kesken.

Periaate 5. Suomen- ja ruotsinkielisten/kieliryhmien palvelujen suunnittelussa käytetään yhteneviä perusteita.

Palveluverkkosuunnittelu aloitetaan nykytilakuvauksella, joka sisältää väestörakenteen ja kehityksen tarkastelun, nykyisen palveluverkon kuvauksen, kaupunkitasoiset lapsi- ja oppilasmäärätiedot, yksikkökohtaiset lapsi- ja oppilasmäärätiedot, kaupunki- ja yksikkökohtaiset taloustarkastelut sekä tilojen laajuus ja rakennusten kuntotiedot. Tulkinnoissa huomioidaan mm. haja-asutusalueiden sivistyskeskustehtävä, saaristoalue, kaksikielisyys ja alueen maahanmuuttajaväestön osuus.

Wilhelmiina Eskola esitti, Sami Rynnäsen kannattamana, että periaate 2 muutetaan muotoon: ”Palveluverkko tukee ehyen ja yhtenäisen kasvu- ja opinpolun muodostumista
Opinpolun ennakointi mahdollistaa ehyen kasvupolun, jolloin lapsen opinpolkua ja opinpolun aikaisia siirtymiä voidaan huomioida lapsilähtöisesti, pitäen kuitenkin kiinni lähikouluperiaatteesta ja koulukohtaisista oppilaaksiottoalueista. Lapselle voidaan tarjota myös toista lähikoulua eri oppilaaksiottoalueella, mutta päätös siirtymisestä on vanhempien ja perustuu vapaaehtoisuuteen. Esiopetuksen ja sitä täydentävän varhaiskasvatuksen voi mahdollisuuksien mukaan järjestää koulujen tiloissa. Sidosryhmien

Porvoon kaupunki

Ote pöytäkirjasta

Kaupunginhallitus	§ 261	07.10.2024
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 169	24.10.2024

kanssa tehtävällä yhteistyöllä voidaan vaikuttaa palvelukokonaisuuteen. Huomioitava on mm. joukkoliikennetarkaisut, tarpeiden mukainen kaavoitus sekä rakentamishankkeiden rytmitys.”

Kaupunginjohtajan esitys voitti äänestyksessä Eskolan esityksen äänin 7 (Holmström Johnny, Lund Bodil, Puromies Eeva, Servin Kevin, Uski Nina, Välimäki Markku, Wiitakorpi Jorma) – 6 (Blomqvist-Valtonen Elin, Eskola Vilhelmiina, Ryyänen Sami, Sigfrids Frida, Valasti Matti, Söderberg Johan).

Kaupunginhallitus 17.06.2024 § 187

Valmistelu ja lisätiedot

Sivistysjohtaja Sari Gustafsson, Kaupunkikehitysjohtaja Dan Mollgren, Toimitilajohtaja Mikko Silvast ja Rahoitusjohtaja Henrik Rainio, etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Palveluverkkoselvityksessä ja -suunnittelussa luodaan pysyvä, monipuolisesti ja pitkäjänteisesti käytettävä malli palveluiden tuottamiseksi. Tasavertaisuuden takaamiseksi on tärkeää tunnistaa palvelutarpeiden ja -tarjonnan muutokset varhain ja reagoida niihin ennakoivasti.

Palveluverkkoselvitys- ja suunnittelu perustuu monitahoarviointiin, jota tehdään yhteistyönä kasvun ja oppimisen toimialan, toimitilapalveluiden ja maankäytön suunnittelun, kehitysyksikön ja rahoitusjohdon kesken. Palveluverkkohanketta ohjaa kaupunginhallitus.

Projektiryhmän kokoonpano

Kasvu ja oppiminen: Sivistysjohtaja Sari Gustafsson, varhaiskasvatusjohtaja Leila Nyberg, perusopetus – ja lukiokoulutusjohtajat Jari Kettunen ja Rikard Lindström, hallintopäällikkö Mervi Tuominen, suunnittelija Linda Karlsson

Kaupunkikehitys: Kaupunkikehitysjohtaja Dan Mollgren, yleiskaavapäällikkö Maija-Riitta Kontio

Toimitilapalvelut: Toimitilajohtaja Mikko Silvast, kaupunginarkkitehti Markku Partanen, rakennuttajapäällikkö Tommi Mikkeli

Talous- ja rahoitus: Rahoitusjohtaja Henrik Rainio, controller Sari Klenberg

Kehitys ja digitalisaatio: Kehitysjohtaja Charlotta Grönqvist, kehityspäällikkö Mervi Makkonen

Projektiryhmä on kokoontunut joka toinen viikko, tarvittaessa tiheämmin, ja selvitystyön etenemisestä on tiedotettu kasvun- ja oppimisen lautakunnassa, koulutusjaostoissa, kaupunkikehityslautakunnassa ja kaupunginhallituksessa 13.3.,

Kaupunginhallitus	§ 261	07.10.2024
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 169	24.10.2024

27.3. ja 19.4.2024. Suunnittelun pohjana ovat strategiset periaatteet ja linjaukset. Palveluverkon periaatteet hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 8.4.2024 ja 15.5. järjestettiin valtuuston iltakoulu, jossa kerrottiin tarkemmin palveluverkon nykytilankuvauksesta. Myös Kasvun ja oppimisen lautakunnalle sekä jaostoille järjestettiin aiheesta iltakoulu 16.5.

Palveluverkon nykytilan kuvaus, josta muodostetaan seuraavassa vaiheessa perusskenaario, on kaupunginhallituksen kokouksessa 17.6.2024. Kasvun ja oppimisen toimialan palveluverkkoselvityksen ja tulevaisuuden palveluverkkosuunnitelman laatimisesta vuoden 2024 aikana on päätetty Porvoon kaupungin talousarviossa 2024. Tavoitteena on synkronoida suunnitelma talouden ja tuottavuuden tasapainotusohjelmaan sekä talousarvioon 2025 suunnitteluvuosineen.

Palveluverkkoselvityksen ja -suunnitelman laatiminen noudattaa seuraavia vaiheita:

1. Periaatteiden määrittäminen ja hyväksyminen
2. Palveluverkon nykytilan selvitys ja hyväksyminen
3. Palveluverkkosuunnitelman laatiminen ja hyväksyminen
4. Toimeenpanopäätökset

Palveluverkon nykytilan selvityksen tuloksena saadaan kattava kuva tämänhetkisestä palveluverkosta:

- Kaavoitus, joukkoliikenne, väestönkehitys
- Nykyisen palveluverkon kuvaus (kohteet, kapasiteetti, lapsi- ja oppilasmäärät, toiminnalliset havainnot)
- Palveluverkon kiinteistöjen tekninen nykytila (laajuudet, kuntoluokat, omistusmuodot, investointitarpeet)
- Taloudellinen nykytila (käyttökustannukset, ylläpitokustannukset)
- Johtopäätökset nykytilasta (ylätason huomiot palvelukapasiteetista ja toiminnallisuudesta, alustava esitys palvelutilojen kehittämistarpeista)

Havainnot nykytilasta, koulut

- Osaa kouluista käytetään tällä hetkellä yli kapasiteetin, etenkin ruotsinkielisissä kouluissa: yli puolessa ruotsinkielisen perusopetuksen yksiköistä täyttöaste on yli sadan prosentin. Myös suomenkielisessä perusopetuksessa muutamassa koulussa on oppilaita yli kapasiteetin.
- Vapaata kapasiteettia on etenkin kauempana keskustasta sijaitsevilla kohteilla, mutta myös keskustan alueella.
- Rakennuskanta on pääosin hyvässä tai tyydyttävässä kunnossa. Kouluissa on käytössä moduuli- tai muita tilapäisratkaisuja, joista on tavoitteiden mukaista luopua pitkällä aikavälillä, ja siirtyä pysyvien tilojen käyttöön.

Kaupunginhallitus	§ 261	07.10.2024
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 169	24.10.2024

- Vuotuisten kustannusten keskiarvo oppilasta kohden on noin 11 900 €. Suuremmilla oppilaskohtaisilla kustannuksilla erottuvat pääosin pienemmät yksiköt.

Havainnot nykytilasta, päiväkodit

- Noin puolissa nykyisistä päiväkodeista on tällä hetkellä lapsia enemmän, kuin päiväkodin kapasiteetti sallisi.
- Varhaiskasvatuksen rakennukset ovat pääosin hyvässä tai tyydyttävässä kunnossa. On kuitenkin myös muutamia kohteita, jotka ovat välttävässä tai heikossa kunnossa.
- Vuotuisten kustannusten keskiarvo lasta kohden on noin 14 100 €. Suuremmilla kustannuksilla erottuvat etenkin pienemmät, alle sadan lapsen yksiköt, sekä suurin osa elinkaarikohteista.

Seuraavana työvaiheena on palveluverkon suunnitteluvaihe, jossa selvitetään mahdolliset kehitysskenaariot. Skenaariotyöskentelyssä verrataan nykyistä palvelukapasiteettia palvelutarpeen kehitykseen. Palveluverkkosuunnittelun osana toteutetaan myös lapsivaikutusten arviointeja. Potentiaalisimpia skenaarioita vertaillaan ja optimoidaan valituilla muuttujilla kaupungin palautteen pohjalta. Tämän jälkeen tulokset raportoidaan ja kehitetään yhdessä projektiryhmänryhmän kanssa. Lopputuloksena syntyy valmis palveluverkkosuunnitelma, jota esitellään päättäjille ja kuntalaisille, sisältäen ehdotuksen valittavaksi skenaarioksi.

Liite

Porvoon palveluverkkoselvitys, nykytilan kuvaus

vt. Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi Porvoon palveluverkon nykytilan kuvauksen.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti merkitä tiedoksi Porvoon palveluverkon nykytilan kuvauksen.

Kaupunginhallitus 24.06.2024 § 200

Skenaariot ovat osa palveluverkkosuunnittelua. Palveluverkkosuunnitelma laaditaan palveluverkkoselvityksen jälkeen ja sen pohjalta. Se mitä selvitetään ja mitä tietoja suunnittelussa käytetään, on etukäteen määritelty palveluverkkosuunnittelun periaatteissa, jotka ovat päätetty kaupungin hallituksessa 8.4.2024.

Skenaarioiden lähtötiedot muodostuvat lapsimääräennusteesta, täyttöastetavoitteesta ja palveluverkkoselvityksen ilmenneistä

tiedoista nykytilankuvauksesta. Skenaarioiden suunnittelu toteutetaan pohjautuen todennäköisimpään lapsimääräennusteeseen ja muodostetaan tarkastelupisteet viiden vuoden välein. Palveluverkkoa suunnitellaan palvelualueittain. Skenaariot ovat tapa kuvata vaihtoehtoisia ratkaisuja ja tulevaisuuksia erilaisin edellytyksin.

Palvelualueet ovat nykyisiä oppilaaksiottoalueita laajemmat ja myös tämä on päätetty periaatteena kaupungin hallituksessa 8.4.2024. Etenkin periaate 2, palveluverkko tukee ehyen ja yhtenäisen kasvun- ja opinpolun muodostumista, on hyvin merkittävä skenaarioiden suunnittelussa. Opinpolun ennakointi tehdään palvelualueen sisällä sopivien ryhmien muodostamiseksi. Palvelualueella on joustavuuden takia useita päiväkoteja ja kouluja, joten aluejako on nykyisiä oppilaaksiottoalueita laajempi. Lasten sijoittumista voidaan tarkastella eri palvelualueiden välillä. Lähikouluperiaate toteutuu edelleen lain mukaisesti siten, että koulutuksen järjestäjä osoittaa tulevalle oppilaalle lähikoulun koulupolun alkaessa. Palveluverkko suunnitellaan siten, että sen avulla varmistetaan lapselle ehyt ja yhtenäinen opinpolku. Tavoitteena on vähentää Porvoon kaupungin palveluverkosta johtuvia lapsen opinpolun aikaisia siirtymiä. Siirtymät toteutetaan pääsääntöisesti nivelvaiheissa.

Skenaariot valmistuvat syksyllä 2024 ja vasta niiden valmistuttua on mahdollista tehdä päätöksiä toimenpiteistä. Nyt päätetään vasta tavasta kuvata eri vaihtoehtoja.

Suunnitelluiden palvelualueiden jaottelu skenaarioissa on seuraava;

Suomenkieliset koulut

- Itäinen palvelualue; nykyiset koulut: Kevätkummun, Epoon, Ilolan, Keskuskoulun ja Huhtisen oppilaaksiottoalueet. Yläkoulu Linnajoen koulu.
- Läntinen palvelualue; nykyiset koulut; Hinthaaran, Kulloon, Tolkkisten, Hamarin, Peipon ja Jokilaakson oppilaaksiottoalueet. Yläkoulu Pääskytien koulu.
- Albert Edelfeltin (yhtenäiskoulu, pienryhmät) koulun palvelualue

Ruotsinkieliset koulut

- Itäinen palvelualue; nykyiset koulut: Kvarnbackens, Vårberga, Sannäs ja Grännäs oppilaaksiottoalueet. Yläkoulu Lyceiparkens skola.
- Läntinen palvelualue; nykyiset koulut: Strömborgska (yhtenäiskoulu), Eklöfska, Hindhår ja Kullo oppilaaksiottoalueet

Päiväkodit: nykyisten palvelualueiden mukaan, joita on ollut kolme

- Keskusta- ja pohjoinen palvelualue
- Itäinen alue ja itäinen haja-asutusalueen palvelualue
- Läntinen alue ja läntinen haja-asutusalueen palvelualue

Skenaarioiden arviointi perustuu palveluverkon sisältämien kiinteistöjen vertailuun, palveluverkkovaihtoehtojen vertailuun ja eri lapsimäärätoteumien huomiointiin, herkkyytarkasteluun.

Alustavat vaihtoehtoiset skenaarioiden määrittelytavat;

Perusskenaario 0: toiminnallisuuden tasavertaistaminen

1. Ei supistuksia
2. Uusia peruskorjauksia ja parannuksia, väliaikaistiloista luopuminen, uusia liikuntasaleja (esim. 2 kpl)
3. Uudet palvelualueet käytössä
4. Kohteiden toiminnallisuuden tasavertaistaminen
5. Ei rakenteellisia ratkaisuja, säästöpainne henkilöstökuluihin
6. Ei saavuteta taloudellisia tavoitteita (Talouden ja tuottavuuden tasapainotusohjelma)
7. Opetuksen laadun panostuksiin ei yhtä hyvää mahdollisuutta

Skenaario 1: toiminnallisuuden tasavertaistaminen ja maltillinen toiminnan tehostaminen

1. Lieviä supistuksia; suurin osa yksiköistä säilyy
2. Perusparannuksia maltillisesti, väliaikaistiloista luopuminen
3. Uudet palvelualueet käytössä, ryhmien joustava tasaaminen
4. Kohteiden toiminnallisuuden tasavertaistaminen jäljelle jääville kohteille
5. Rakenteellisia ratkaisuja maltillisesti, tiivistämistä ja optimointia
6. Taloudellisia tavoitteita mahdollista saavuttaa esim. noin 3-5 miljoona pitkällä aikavälillä 15 vuoden sisällä (2040 mennessä). Talouden ja tuottavuuden tasapainotusohjelman tavoitteet.)
7. Opetuksen laatuun panostuksia

Skenaario 2: toiminnallisuuden tasavertaistaminen ja laajempi toiminnan tehostaminen

1. Radikaalia supistamista, tiivistämistä ja optimointia
2. Väliaikaistiloista luopuminen ja palvelutarpeeseen vastaaminen, toiminnallinen tasavertaisuus jäljelle jääville yksiköille
3. Uudet palvelualueet käytössä, ryhmien joustava ja määrätietoinen tasaaminen jatkuvana prosessina (koulupolun alku)
4. Toiminnan laajempi tehostaminen, enemmän yksiköitä yhdistävää täydennys- tai uudisrakentamista tarvittaessa.
5. Runsaasti rakenteellisia ratkaisuja pitkällä aikavälillä

Kaupunginhallitus	§ 261	07.10.2024
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 169	24.10.2024

6. Taloudelliset tavoitteet saavutetaan hyvin ja ennakoiden lapsimäärän radikaali lasku, esim. noin 6-8 miljoonaa euroa 15 vuoden sisällä
7. Opetuksen laatuun panostuksia.

Skenaariotarkasteluja voidaan tarkastaa lopullisissa toimenpanopäätöksissä ja ne antavat mahdollisuuden joustavaan tarkasteluun lapsimäärän toteutumisen mukaan. Herkkyystarkastelu viittaa juuri tähän joustavuuteen, eli siihen, miten ennustetta tulkitaan maksimaalisesti tai muilla tavoin.

Syksyllä toteutetaan toinen lapsivaikutusten arviointi lapsille, huoltajia osallistetaan avoimessa tilaisuudessa ja KasvOn henkilöstöä kuullaan kyselytutkimuksella. Syksyllä järjestetään myös toinen iltakoulu valtuustolle. Lautakuntia ja jaostoja kuullaan kh:n päättämän prosessin mukaisesti.

Skenaariovaiheen raportoinnin keskeisimmät sisällöt ovat: analyysi ja esitys palvelutilojen keskittämisen- ja kehittämistarpeista, skenaarioiden kuvaus, skenaarioiden arviointi ja vertailu sekä ehdotus valittavasta skenaariosta. Skenaarioihin liitetään lisäksi niiden toteuttamista tukevia kriteerejä, mutta ne johdetaan vasta skenaarioiden valmistuttua. Kriteereillä tarkoitetaan määrällisiä reunaehtoja, joilla kyseinen skenaario voidaan toteuttaa ja joilla skenaarioiden hyödyt voidaan saavuttaa. Tällaisia määrällisiä reunaehtoja ovat esimerkiksi ryhmäkoko, yksiköiden määrä, käytettävissä olevat toimintakulut ja henkilöstöressurit.

Ohjausryhmänä kaupunginhallitus päättää eri skenaarioiden rakentamisen ja muotoilun linjauksista. Linjausten avulla eri skenaarioita lähdetään rakentamaan kh:n 8.4.2024 hyväksytyjen periaatteiden mukaisesti.

Skenaarioiden lopullinen käsittely ja päätökset skenaarioiden sisällöistä ja valittavasta vaihtoehdosta tehdään kaupunginhallituksessa lokakuussa ja palveluverkkoratkaisu kaupunginvaltuustossa 30.10. Toimenpiteet ja ehdotukset tulevat näin ollen osaksi vuoden 2025 talousarviota. Syksyllä 2024 tehtyjä päätöksiä voidaan toimeenpanna myös suunnitteluvuosina (2026-2027) ja skenaarioiden tarkasteluajanjaksolla myöhemminkin.

vt. Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää, että palveluverkon suunnittelua jatketaan valmistelemalla edellä kuvatut kolme eri skenaariota, joiden pohjalta tehdään tulevana syksynä varsinainen palveluverkkoratkaisu.

Elin Blomqvist-Valtonen esitti, että asia palautetaan uuteen valmisteluun jota Frida Sigfrids kannatti.

Päätös

Porvoon kaupunki

Ote pöytäkirjasta

Kaupunginhallitus	§ 261	07.10.2024
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 169	24.10.2024

Kaupunginjohtajan esitys hävisi äänestyksessä äänin 6 (Markku Välimäki, Vilhelmiina Eskola, Jorma Wiitakorpi, Matti Valasti, Nina Uski, Sami Ryyänen) – 7 (Kevin Servin, Johan Söderberg, Elin Blomqvist-Valtonen, Johnny Holmström, Bodil Lund, Frida Sigfrids, Eeva Puomies) Elin Blomqvist-Valtosen esitykselle.

Kaupunginhallitus päätti äänestyksen jälkeen palauttaa asian uuteen valmisteluun.

Kasvun ja oppimisen lautakunta 08.08.2024 § 138

Valmistelu ja lisätiedot
sivistysjohtaja Sari Gustafsson, hallintopäällikkö Mervi Tuominen
etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Kasvun ja oppimisen toimiala on ollut palveluverkkotyön valmistelussa aktiivinen osapuoli yhdessä muiden toimialojen kanssa. Kasvun ja oppimisen toimialan vastuulla on Porvoon kaupunkistrategian mukaan ehyen kasvunpolun varmistamisen toiminnallisesti järkeväksi ja tuottavuudeltaan tarkoituksenmukaiseksi. Pedagoginen ja kasvatuksellinen osuus palvelujen järjestämisessä on kasvun ja oppimisen toimialan vastuulla.

Kasvun ja oppimisen lautakunta on antanut lausuntonsa palveluverkon muodostamisen periaatteisiin kokouksessaan 29.2.2024. Lautakunnalle on annettu tilannekatsaus palveluverkkosuunnitelman etenemisestä jokaisessa kevään 2024 kokouksessa sekä järjestetty oma iltakoulu palveluverkon nykytilaan liittyen.

Palveluverkon suunnittelu on edennyt skenaariovaiheeseen, jossa esitetään kolme erilaista vaihtoehtoa palveluiden järjestämiseksi tulevaisuudessa. Skenaariot perustuvat lapsimääräennusteeseen, palveluverkkoselvityksen nykytilankuvaan ja kaupunginhallituksen 8.4.2024 hyväksymiin palveluverkon periaatteisiin. Skenaarioiden avulla pyritään löytämään ratkaisu, joka turvaa opetuksen ja kasvatuksen laadun, vastaa lapsimäärän muutoksiin, tehostaa palveluiden tuotantoa ja on taloudellisesti kestävällä pohjalla. Skenaarioita tarkastellaan palvelualueittain (palveluverkon periaatteet, 8.4.2024).

Kukin skenaario sisältää erilaisia toimenpiteitä, jotka vaikuttavat palveluverkon rakenteeseen, palvelutilojen määrään ja laatuun, ryhmäkokoihin, henkilöstöresursseihin ja toimintakuluihin. Skenaarioiden vaikutuksia arvioidaan sekä taloudellisesti että pedagogisesti.

Kaupunginhallitus

§ 261

07.10.2024

Kasvun ja oppimisen lautakunta

§ 169

24.10.2024

Skenaariot ovat seuraavat:

Skenaario 0: toiminnallisuuden tasavertaistaminen

- Skenaariossa ei tehdä supistuksia palveluverkkoon, nykyisiä tiloja ylläpidetään ja tarvittaessa tehdään toiminnallisia parannuksia esim. liikuntatilojen osalta. Väliaikaistiloista luovutaan. Mukana tiloissa on myös sivistyskeskuksia ja kaksikielisiä ratkaisuja sekä muita monimuotoisia ratkaisuja.
- Skenaarion mukaisilla toimilla ei todennäköisesti saavuteta taloudellisia tavoitteita, sillä suurempi määrä kohteita lisää korjaus-, ylläpito- ja toimintakustannuksia enemmän kuin muissa skenaarioissa.

Skenaario 1: toiminnallisuuden tasavertaistaminen ja maltillinen toiminnan tehostaminen

- Skenaariossa tehdään joitain supistuksia palveluverkkoon. Esimerkiksi vanhemman tai pienemmän yksikön toiminta voidaan siirtää osaksi toista yksikköä. Tarvittaessa tehdään laajennusinvestointeja. Palveluverkossa säilyviä tiloja ylläpidetään. Väliaikaistiloista luovutaan. Mukana tiloissa on myös sivistyskeskuksia ja kaksikielisiä ratkaisuja sekä muita monimuotoisia ratkaisuja.
- Skenaarion mukaisilla toimilla mahdollistetaan taloudellisesti jonkin verran tehokkaampi palveluverkko, kun kohteita on verkossa vähemmän. Tämä skenaario antaa paremman mahdollisuuden kuin skenaario 0 priorisoida henkilöstökustannuksia ja muita taloudellisia tavoitteita enemmän kuin sisäistä vuokraa.

Skenaario 2: toiminnallisuuden tasavertaistaminen ja laajempi toiminnan tehostaminen

- Skenaariossa tehdään laajempia supistuksia palveluverkkoon. Esimerkiksi yksiköitä voidaan yhdistää olemassa olevaan tai uuteen rakennukseen. Yksiköiden määrä on palveluverkossa pienempi, ja yksiköt suurempia kuin skenaariossa 1. Tarvittaessa tehdään laajennus- tai uudisrakennusinvestointeja. Palveluverkossa säilyviä tiloja ylläpidetään. Väliaikaistiloista luovutaan. Voi sisältää luovia monimuotoisia ratkaisuja. Tavoitteena yhtenevämpi yksikkökoko ja tasavertainen ryhmäkoko.
- Skenaarion mukaisilla toimilla mahdollistetaan taloudellisesti selvästi tehokkaampi palveluverkko, kun kohteita on verkossa edelleen vähemmän. Tämä skenaario tarjoaa parhaat mahdollisuudet asettaa henkilöstökustannukset etusijalle sisäiseen vuokraan nähden ja saavuttaa taloudelliset tavoitteet. Opetusresurssit jaetaan tasaisemmin ryhmäkoon paremman yhtenevyyden ansiosta.

Kaupunginhallitus

§ 261

07.10.2024

Kasvun ja oppimisen lautakunta

§ 169

24.10.2024

Skenaariot ovat vielä suunnitteluvaiheessa ja niiden tarkemmat sisällöt ja kustannuslaskelmat valmistuvat syyskuun loppuun mennessä. Yksiköihin tehtävien muutoksien lisäksi skenaarioissa tutkitaan mahdollisuuksia esimerkiksi koulujen tulevan ylikapasiteetin hyödyntämiseen varhaiskasvatuksen käyttöön, sekä muihin joustaviin käyttöratkaisuihin olemassa olevien tilojen osalta.

Skenaarioista järjestetään sidosryhmille kuulemisia ja tiedotustilaisuuksia sekä lapsivaikutusten arviointi syksyn aikana. Lautakunta saa skenaarioraportin käsiteltäväkseen lokakuussa ja antaa siitä lausuntonsa kaupunginhallitukselle. Kaupunginhallitus päättää valittavasta skenaariosta lokakuussa ja esittää sen kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi marraskuussa. Skenaarioista voidaan valita jokin vaihtoehto täydentyneenä tai hieman muuttuneena, kuten joukkoliikennetarkaisussa tai Kokonnimien ratkaisussa. Erilaiset ratkaisut tarkoittavat erilaisia taloudellisia ratkaisuja.

Sivistysjohtaja

Lautakunta hyväksyy skenaarioiden kolme alkumäärittelyä. Lautakunnan hyväksymät skenaarioiden kolme alkumäärittelyä viedään tiedoksi koulutusjaostoille ja edelleen kaupunginhallitukselle. Varsinaiset skenaariot valmistellaan kaupunginhallituksen hyväksymän ja linjaaman aikataulun mukaisesti.

Pykälä tarkastetaan heti.

Päätös

Lautakunta hyväksyi skenaarioiden kolme alkumäärittelyä. Lautakunnan hyväksymät skenaarioiden kolme alkumäärittelyä viedään tiedoksi koulutusjaostoille ja edelleen kaupunginhallitukselle. Varsinaiset skenaariot valmistellaan kaupunginhallituksen hyväksymän ja linjaaman aikataulun mukaisesti.

Lautakunta lisäsi päätökseensä yksimielisen lausunnon:

Kasvun ja oppimisen lautakunta pitää tärkeänä, että skenaariot joita käytetään jatkotyöskentelyn pohjana ovat joustavia ja niiden pohjalta on mahdollista löytää myös uusia ja uudenlaisia ratkaisuja. Pohjana on kolme skenaariota, mutta niitä työstettäessä voi syntyä skenaario, joka yhdistelee eri tavoin näitä. On tärkeää supistamisen lisäksi tuoda esiin vahvemmin myös optimointi. On tarpeellista myös huomioida vahvasti se, että päätöksiä tehdessä tarkastellaan, miten oppilasennusteet ovat toteutuneet ja mitoittaa toimenpiteet sen mukaan.

Skenaarioita rakennettaessa on tärkeää avata tunnuslukuja ja

Kaupunginhallitus	§ 261	07.10.2024
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 169	24.10.2024

varmistaa, että luvut ovat oikeita ja läpinäkyviä. Eri rakennuksissa on erilaisia rahoitusmalleja ja tietoisuus tästä on oltava kaikilla. Kaikkien on voitava luottaa siihen, että prosessi on neutraali ja sen pohjalta tehdään skenaariomallit ja myöhemmin päätökset. Skenaarioissa on huomioitava kaikki viisi päätettyä periaatetta.

Palveluverkon nykytilanteen kuvauksessa on kerrottu jo tehdyt päätökset ja niin sanotusti putkessa olevat kohteet. Näihin päätöksiin ei skenaarioissa tule palata vaan ne tulee toteuttaa talousarvion ja tatutan päätösten mukaisesti.

Skenaarioissa opetuksen laadun ja pedagogisten sekä sosiaalisten näkökulmien tulee olla vahvasti mukana, oppilaan edun mukaiset päätökset perustuvat kokonaisuuteen, joissa katsotaan niin pedagogisia, sosiaalisia kuin taloudellisia näkökulmia ja näiden kaikkien tulee olla skenaariomalleissa mukana. Kriteerit tarkentuvat myöhemmin ja lautakunta katsoo, että sillä tulee olla oikeus lausua myös kriteereistä työn seuraavassa vaiheessa.

Pykälä tarkastettiin heti.

Kaupunginhallitus 12.08.2024 § 215

Kasvun ja oppimisen lautakunta on käsitellyt 8.8.2024 palveluverkon alustavia skenaarioiden määrittelyjä ja halunnut varsinaisen päätöksen lisäksi antaa lausuntonsa skenaariovalmistelusta.

Prosessikuvauksissa, jotka kaupunginhallitus on jo hyväksynyt, on kokonaisuus toimenpiteineen palveluverkkosuunnitelmasta, talouden ja tuottavuuden tasapainotusohjelmasta, talousarviosta 2025 (sisältäen suunnitteluvuodet 2026 ja 2027). Kaikki osavaiheet on huomioitu ja yhteensopivuus varmistettu. Toimeenpano tulee varmistaa tämän valtuustokauden aikana vastuullisesti.

Palveluverkon valmistelussa noudatetaan kaupunginvaltuuston päätöksiä talousarviosta sekä talouden ja tuottavuuden tasapainotusohjelmasta että investoinneista.

Kilpailutettu hanke (Boost Brothers) sisältää rahallisesti ja määrällisesti kolme skenaariota. Neljäs skenaario tehdään erillisenä ja siinä hyödynnetään tekoälyä. Lisäksi päättäjät voivat eri tasoilla, lautakunnissa, kaupunginhallituksessa ja kaupunginvaltuustossa, esittää omia näkemyksiään ehdotetuista skenaarioista.

Skenaarioiden sisältöjä voidaan yhdistää, lisätä tai vähentää, ja näistä tehdään erilliset toimeenpanopäätökset marraskuussa talousarvion hyväksymisen yhteydessä. Vastaavasti on Porvoossa tehty isoja, mm. Kokonniemen ja joukkoliikenteen hankkeita.

Lopulliset skenaariot voivat olla esimerkiksi yhdistelmä esitetyistä vaihtoehdoista. Skenaarioita ei tule tulkita eikä tarvitse hyödyntää tulevaisuudessa sellaisenaan, vaan jatkuvan arvioinnin kautta

seuraamalla aitoa lapsiluvun laskua ja toteuttamalla skenaarioita lapsimääriin ja väestökehitykseen suhteutettuna alueittain. Skenaariot rakennetaan työväliseen joustaviksi, kuten strategiseen johtamiseen kuuluu. Palveluverkkosuunnitelmaa tullaan arvioimaan säännöllisesti, jotta toteutus olisi toteutuneiden tunnuslukujen mukaista. Skenaariotarkasteluja voidaan tarkastaa lopullisissa toimenpanopäätöksissä ja ne antavat mahdollisuuden joustavaan tarkasteluun lapsimäärän toteutumisen mukaan. Selvitysraportissa mainittu herkkyystarkastelu viittaa juuri tähän joustavuuteen, eli siihen, miten ennustetta tulkitaan.

Skenaariomääritelmät valmistelupohjaksi ovat seuraavat:

Skenaario 0: toiminnallisuuden tasavertaistaminen

- Skenaariossa ei tehdä supistuksia palveluverkkoon, nykyisiä tiloja ylläpidetään ja tarvittaessa tehdään toiminnallisia parannuksia esim. liikuntatilojen osalta. Väliaikaistiloista luovutaan. Mukana tiloissa on myös sivistyskeskuksia ja kaksikielisiä ratkaisuja sekä muita monimuotoisia ratkaisuja.
- Skenaarion mukaisilla toimilla ei todennäköisesti saavuteta taloudellisia tavoitteita, sillä suurempi määrä kohteita lisää korjaus-, ylläpito- ja toimintakustannuksia enemmän kuin muissa skenaarioissa.

Skenaario 1: toiminnallisuuden tasavertaistaminen ja maltillinen toiminnan tehostaminen

- Skenaariossa tehdään joitain supistuksia palveluverkkoon. Esimerkiksi vanhemman tai pienemmän yksikön toiminta voidaan siirtää osaksi toista yksikköä. Tarvittaessa tehdään laajennusinvestointeja. Palveluverkossa säilyviä tiloja ylläpidetään. Väliaikaistiloista luovutaan. Mukana tiloissa on myös sivistyskeskuksia ja kaksikielisiä ratkaisuja sekä muita monimuotoisia ratkaisuja.
- Skenaarion mukaisilla toimilla mahdollistetaan taloudellisesti jonkin verran tehokkaampi palveluverkko, kun kohteita on verkossa vähemmän. Tämä skenaario antaa paremman mahdollisuuden kuin skenaario 0 priorisoida henkilöstökustannuksia ja muita taloudellisia tavoitteita enemmän kuin sisäistä vuokraa.

Skenaario 2: toiminnallisuuden tasavertaistaminen ja laajempi toiminnan tehostaminen

- Skenaariossa tehdään laajempia supistuksia palveluverkkoon. Esimerkiksi yksiköitä voidaan yhdistää olemassa olevaan tai uuteen rakennukseen. Yksiköiden määrä on palveluverkossa pienempi, ja yksiköt suurempia kuin skenaariossa 1. Tarvittaessa tehdään laajennus- tai uudisrakennusinvestointeja. Palveluverkossa säilyviä tiloja ylläpidetään. Väliaikaistiloista luovutaan. Voi sisältää luovia monimuotoisia ratkaisuja.

Kaupunginhallitus	§ 261	07.10.2024
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 169	24.10.2024

Tavoitteena yhtenevämpi yksikkökoko ja tasavertainen ryhmäkoko.

- Skenaarion mukaisilla toimilla mahdollistetaan taloudellisesti selvästi tehokkaampi palveluverkko, kun kohteita on verkossa edelleen vähemmän. Tämä skenaario tarjoaa parhaat mahdollisuudet asettaa henkilöstökustannukset etusijalle sisäiseen vuokraan nähden ja saavuttaa taloudelliset tavoitteet. Opetusresurssit jaetaan tasaisemmin ryhmäkoon paremman yhtenevyyden ansiosta.

Neljäs skenaario tehdään erillisenä ja siinä hyödynnetään tekoälyä.

Skenaariot ovat vielä suunnitteluvaiheessa ja niiden tarkemmat sisällöt ja kustannuslaskelmat valmistuvat syyskuun loppuun mennessä. Yksiköihin tehtävien muutoksien lisäksi skenaarioissa tutkitaan mahdollisuuksia esimerkiksi koulujen tulevan ylikapasiteetin hyödyntämiseen varhaiskasvatuksen käyttöön, sekä muihin joustaviin käyttöratkaisuihin olemassa olevien tilojen osalta.

Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää, että palveluverkon suunnittelua jatketaan valmistelemalla edellä kuvatut neljä eri skenaariota, joiden pohjalta tehdään varsinainen palveluverkkoratkaisu marraskuussa talousarvion 2025 hyväksymisen yhteydessä lautakuntien ja jaostojen käsittelyn pohjalta.

Kaupunginhallitus huomioi jatkovalmistelussa seuraavan kasvun ja oppimisen lautakunnan yksimielisen lausunnon.

Kasvun ja oppimisen lautakunta pitää tärkeänä, että skenaariot joita käytetään jatkotyöskentelyn pohjana ovat joustavia ja niiden pohjalta on mahdollista löytää myös luovia ja uudenlaisia ratkaisuja. Pohjana on kolme skenaariota, mutta niitä työstettäessä voi syntyä skenaario, joka yhdistelee eri tavoin näitä. On tärkeää supistamisen lisäksi tuoda esiin vahvemmin myös optimointi. On tarpeellista myös huomioida vahvasti se, että päätöksiä tehdessä tarkastellaan, miten oppilasennusteet ovat toteutuneet ja mitoittaa toimenpiteet sen mukaan.

Skenaarioita rakennettaessa on tärkeää avata tunnuslukuja ja varmistaa, että luvut ovat oikeita ja läpinäkyviä. Eri rakennuksissa on erilaisia rahoitusmalleja ja tietoisuus tästä on oltava kaikilla. Kaikkien on voitava luottaa siihen, että prosessi on neutraali ja sen pohjalta tehdään skenaariomallit ja myöhemmin päätökset. Skenaarioissa on huomioitava kaikki viisi päätettyä periaatetta.

Palveluverkon nykytilanteen kuvauksessa on kerrottu jo tehdyt päätökset ja niin sanotusti putkessa olevat kohteet. Näihin päätöksiin ei skenaarioissa tule palata vaan ne tulee toteuttaa talousarvion ja tatutan päätösten mukaisesti.

Skenaarioissa opetuksen laadun ja pedagogisten sekä sosiaalisten näkökulmien tulee olla vahvasti mukana, oppilaan edun mukaiset päätökset perustuvat kokonaisuuteen, joissa katsotaan niin pedagogisia, sosiaalisia kuin taloudellisia näkökulmia ja näiden kaikkien tulee olla skenaariomalleissa mukana. Kriteerit tarkentuvat myöhemmin ja lautakunta katsoo, että sillä tulee olla oikeus lausua myös kriteereistä työn seuraavassa vaiheessa.

Johan Söderberg teki asian käsittelyn aikana muutosesityksen: ”Neljä skenaariota ei tehdä tekoälyn avulla.” Esitys raukesi kannatuksen puuttuessa

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että palveluverkon suunnittelua jatketaan valmistelemalla edellä kuvatut neljä eri skenaariota, joiden pohjalta tehdään varsinainen palveluverkkoratkaisu marraskuussa talousarvion 2025 hyväksymisen yhteydessä lautakuntien ja jaostojen käsittelyn pohjalta.

Kaupunginhallitus huomioi jatkovalmistelussa seuraavan kasvun ja oppimisen lautakunnan yksimielisen lausunnon.

Kasvun ja oppimisen lautakunta pitää tärkeänä, että skenaariot joita käytetään jatkotyöskentelyn pohjana ovat joustavia ja niiden pohjalta on mahdollista löytää myös luovia ja uudenlaisia ratkaisuja. Pohjana on kolme skenaariota, mutta niitä työstettäessä voi syntyä skenaario, joka yhdistelee eri tavoin näitä. On tärkeää supistamisen lisäksi tuoda esiin vahvemmin myös optimointi. On tarpeellista myös huomioida vahvasti se, että päätöksiä tehdessä tarkastellaan, miten oppilasennusteet ovat toteutuneet ja mitoittaa toimenpiteet sen mukaan.

Skenaarioita rakennettaessa on tärkeää avata tunnuslukuja ja varmistaa, että luvut ovat oikeita ja läpinäkyviä. Eri rakennuksissa on erilaisia rahoitusmalleja ja tietoisuus tästä on oltava kaikilla. Kaikkien on voitava luottaa siihen, että prosessi on neutraali ja sen pohjalta tehdään skenaariomallit ja myöhemmin päätökset. Skenaarioissa on huomioitava kaikki viisi päätettyä periaatetta.

Palveluverkon nykytilanteen kuvauksessa on kerrottu jo tehdyt päätökset ja niin sanotusti putkessa olevat kohteet. Näihin päätöksiin ei skenaarioissa tule palata vaan ne tulee toteuttaa talousarvion ja tatutan päätösten mukaisesti.

Skenaarioissa opetuksen laadun ja pedagogisten sekä sosiaalisten näkökulmien tulee olla vahvasti mukana, oppilaan edun mukaiset päätökset perustuvat kokonaisuuteen, joissa katsotaan niin pedagogisia, sosiaalisia kuin taloudellisia näkökulmia ja näiden

Kaupunginhallitus	§ 261	07.10.2024
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 169	24.10.2024

kaikkien tulee olla skenaariomalleissa mukana. Kriteerit tarkentuvat myöhemmin ja lautakunta katsoo, että sillä tulee olla oikeus lausua myös kriteereistä työn seuraavassa vaiheessa.

Kaupunginhallitus 07.10.2024 § 261

Valmistelu ja lisätiedot

sivistysjohtaja Sari Gustafsson, kaupunkikehitysjohtaja Dan Mollgren, toimitilajohtaja Mikko Silvast ja rahoitusjohtaja Henrik Rainio, kaupunginjohtaja Jani Pitkäniemi, hallintojohtaja Roope Lenkkeri, etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Palveluverkon suunnittelua on jatkettu siten, että kaupungin johtoryhmä on valmistelun viimeisessä vaiheessa ollut työssä tiiviisti mukana. Valmistelutyön tuloksena on syntynyt liitteenä oleva luonnos Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkosuunnitelmaksi, joka toteuttaa kaupunginhallituksen tekemiä valmistelua ohjaavia päätöksiä.

1. Ensimmäinen koskee palveluverkon periaatteita, eli palveluverkkoratkaisuja koskevia arvopohjauksia linjauksia, joiden pohjalta palveluverkossa tapahtuvia muutoksia esitetään, toteutetaan ja arvioidaan.
2. Toinen merkittävä päätös koskee suunnitelman pohjautumista vaihtoehtoihin malleihin (skenaarioihin) tulevaisuuden palveluverkosta.
3. Kolmantena merkittävänä ratkaisuna voidaan mainita palveluverkkosuunnittelun pohjautumien palvelualueisiin. Palvelualueista kaupunginhallitus ei ole tehnyt varsinaista päätöstä, mutta palvelualueajattelu on tuotu esiin kaupunginhallituksen päätöksen 24.6. esittelytekstissä sekä periaatteen 4 kuvauksessa.

Merkittävin muutos valmistelun viimevaiheessa on ollut skenaarioiden korvaaminen vaihtoehtoilla. Vaihtoehto on terminä skenaariota kuvaavampi, ja se viittaa skenaariota selkeämmin tietoiseen valintaan ja ratkaisuun. Skenaario viittaa ennemminkin erilaisiin kuviteltavissa oleviin Porvoon kaupungin ratkaisusta riippumattomiin tulevaisuuksiin. Kaupunginvaltuusto ei siis tee ratkaisua siitä, mikä tulevaisuudenkuva toteutuu todennäköisimmin, vaan päättää Porvoon strategisesta palveluverkkolinjauksesta, jolla on kantavuutta aina vuoteen 2040 saakka.

Palveluverkkosuunnitelman luonnoksessa esitettävät vaihtoehdot 1-3 eivät täysin vastaa kaupunginhallituksen 12.8. tekemän päätöksen sisältämää kuvausta skenaarioiden 0-2 alustavista sisällöistä. Kaupunginhallitus päätti tuolloin, että palveluverkon laatimista jatketaan valmistelemalla neljä skenaariota (skenaariot 0-2 ja neljäs

tekoälyn avulla optimoitava skenaario), joiden pohjalta varsinainen esitys palveluverkkoratkaisuksi laaditaan. Valmistelu on nyt tuottanut vaihtoehdot 1-3 sekä kuvannut 0-vaihtoehtona tilanteen, jossa palveluverkkoon ei tehdä lainkaan karsimista. Valmisteluryhmän näkemys on, että kolmen vaihtoehdon ja status quon kuvaava kokonaisuus tarjoaa päätetyistä lähtökohdista käsin päätöksentekoa parhaiten palvelevat vaihtoehdot. Olennaisena päätösvalmistelussa on pidetty usean vaihtoehdon (kolmen tai mahdollisuuksien mukaan neljän) tarjoamista niin, että vaihtoehdoissa tehdään eri määrä tiivistäviä toimia varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkoon. Kaupunginhallituksen 12.8. tekemän päätöksen jälkeen ilmeni, että riittäviä edellytyksiä tekoälyavusteiseen optimointiin perustuvan vaihtoehdon luomiseen ei tällä aikataululla ole.

Palveluverkkosuunnitelman toteutukseen kuuluu olennaisena osana esitetyn toimenpidekokonaisuuden vaiheistaminen kolmeen vaiheeseen, eli ajanjaksoihin 2025-2029, 2030-2034 ja 2035-2040. Palveluverkkosuunnitelma on sitova toimeenpanosuunnitelma vain ensimmäiselle tarkastelujaksolle. Kaksi myöhäisempää vaihetta edellyttävät lähemmin tehtävää tilannearvioita, jossa huomioidaan erityisesti lapsimäärän alueellinen kehitys, kiinteistöjen kunto ja elinkaari, muutokset valtiosuoksissa ja kaupungin taloustilanne yleisemminkin sekä kaupunkisuunnitteluun liittyvät tekijät.

Vaihtoehtoihin on sisällytetty tarkasti ilmaistuja toimia aina vuoteen 2040 saakka, koska tätä on pidetty tärkeänä vaihtoehtojen keskinäisen arvioinnin kannalta päätöksenteossa. Eri vaihtoehtojen välillä tehtävä päätös merkitsee ennen muuta sitoutumista strategisen linjaukseen, jolla on nähtävissä olevia vaikutuksia aina 15 vuoden päähän. On kuitenkin ensiarvoisen tärkeä korostaa, että palveluverkkoa koskevat toimeenpanopäätökset edellyttävät sellaista tarkentuvaa tietoa, jota on käytettävissä lähinnä talousarvion ja sen suunnitelmavuosien tähtäimellä. Tätä korostaa myös päätetty periaate: palveluverkon suunnittelu perustuu tietoon.

Luonnos palveluverkkosuunnitelmaksi perustuu palvelualuejakoon, joka tulisi jatkossa korvaamaan perinteiset oppilaaksiottoalueet. Palvelualueella on useampia kouluja ja päiväkoteja. Tämä muutos on välttämätön edellytys sille, että todellista ja vaikuttavaa palveluverkkosuunnittelua voidaan tehdä. Palvelualueet tuovat myös tarvittavaa joustoa päiväkotien ja koulujen toimintaan ja toimintaedellytyksiin luomalla laajempaa suunnittelumahdollisuutta. Parannettu suunnittelumahdollisuus merkitsee parempaa mahdollisuutta optimoida käytössä olevaa palveluverkkoa, mikä erityisesti kasvun ja oppimisen lautakunnan lausunnossa mainittiin tärkeänä suunnitelman laatimista koskevana päämääränä.

Kaupunginhallitus

§ 261

07.10.2024

Kasvun ja oppimisen lautakunta

§ 169

24.10.2024

Palvelualueiden käyttöön ottaminen edellyttää, että palvelusuunnitelman hyväksymisen yhteydessä hallintosääntöön tehdään muutos, jolla kasvun ja oppimisen lautakunnan toimivaltuus päättää oppilaaksiottoalueista korvataan toimivaltuudella päättää oppilaaksioton periaatteista. Oppilaaksioton periaatteita sovelletaan jatkossa palvelualueiden sisällä vastaavalla tavalla kuin niitä on sovellettu tähän saakka yksittäisten oppilaiden kohdalla tehtäessä lähikoulupäätöksiä. Ratkaisu palvelualuejaosta tehtäisiin esityksen mukaan valtuustotasolla.

Palveluverkkosuunnitelman toteuttaminen merkitsee opetusryhmien ja varhaiskasvatusryhmien vähentymistä. Ryhmien väheneminen vähentää vastaavasti henkilöstötarvetta. Henkilöstövähennykset saadaan toteutettua eläköitymistien ja muun vaihtuvuuden kautta sekä tarvittaessa vähentämällä määräaikaista tehtäviä.

Palveluverkon optimointi voi edellyttää, että työpiste ja työyhteisö muuttuvat. Toisaalta työntekijät ja viranhaltijat palkataan Porvoon kaupungin palvelukseen ja toimipisteiden ja tehtävien muutokset ovat muutoinkin tavallisia. Lapsimäärän väheneminen vaikuttaa valittavasta vaihtoehdosta riippumatta suoraan myös tuntikehykseen ja sitä kautta sillä voi olla merkitystä yksittäiselle opettajalle tarjottavien opetustuntien määrään.

Tämän päätösesityksen varsinainen sisältö on liitteenä olevassa luonnoksessa palveluverkkosuunnitelmaksi. Suunnitelmaan tutustumista helpottamaan päätösesitykseen on liitetty Power point -muotoon laadittu moniammatillisen työryhmän esitys, johon on koottu suunnitelman keskeinen sisältö. Tämä esitysmuoto on tarkoitettu helpottamaan sekä päättäjien että asiasta kiinnostuneiden porvoolaisten tutustumista asiakokonaisuuteen. Suunnitelman keskeiset pohjatiedot, laatimisperiaatteet, ja johtopäätökset on koottu suunnitelman lukuun 8 Tiivistelmä ja johtopäätökset. Tiivistelmään on lisäksi otettu kuvaus suunnitelman laatimiseen johtaneista päätöksistä. Suunnitelman lukeminen on suositeltavaa aloittaa siitä.

Liitteet

Luonnos palveluverkkosuunnitelmaksi liitteineen (8 kpl)

Yhteenveto palveluverkkosuunnitelmasta 4.10.2024 (PP)

Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää lähettää liitteenä olevan luonnoksen varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkosuunnitelmaksi lausuntoja varten seuraaville toimielimille:

Kasvun ja oppimisen lautakunta

Suomen- ja ruotsinkieliset koulutusjaostot

Kaupunkikehityslautakunta

Kaupunginhallitus	§ 261	07.10.2024
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 169	24.10.2024

Elinvoimalautakunta
Nuorisovaltuusto
Vammaisneuvosto
Vanhusneuvosto.

Toimielimiä pyydetään antamaan lausuntonsa luonnoksesta kiinnittämällä huomiota tehtäväalueensa näkökulmasta tarkasteltuna olennaisiin seikkoihin ja vaikutuksiin. Lausunnot pyydetään antamaan 8.11.2024 mennessä.

Lisäksi kaupunginhallitus antaa kuntalaisille ja eri intressipiireille mahdollisuuden antaa palautetta palveluverkkosuunnitelmasta kaupungin verkkosivuille laadittavan lomakkeen avulla. Palautelomake julkaistaan 10.10. järjestettävän asukkaille suunnatun info-tilaisuuden jälkeen.

Kaupunginjohtaja täydensi esitystään kokouksessa. Luonnokseen ja yhteenvetoon varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkosuunnitelmaksi on tehty päivityksiä, jotka näkyvät punaisella dokumenteissa.

Kevin Servin esitti, että asia pannaan pöydälle. Esitystä ei kannatettu, joten se raukesi. Kevin Servin jätti pöytäkirjamerkinnän asiassa.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti lähettää luonnoksen varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkosuunnitelmaksi lausuntoja varten seuraaville toimielimille:

kasvun ja oppimisen lautakunta
suomen- ja ruotsinkieliset koulutusjaostot
kaupunkikehityslautakunta
elinvoimalautakunta
nuorisovaltuusto
vammaisneuvosto
vanhusneuvosto

Lausunnot pyydetään antamaan 8.11.2024 mennessä.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti antaa kuntalaisille ja muille ryhmille mahdollisuuden antaa palautetta palveluverkkosuunnitelmasta kaupungin verkkosivujen kautta. Palautelomake julkaistaan asukkaille 10.10.2024 järjestettävän infotilaisuuden jälkeen.

Pykälä tarkastettiin heti.

Kaupunginhallitus

§ 261

07.10.2024

Kasvun ja oppimisen lautakunta

§ 169

24.10.2024

97/12.00.01/2024

Valmistelu ja lisätiedot

Sivistysjohtaja Sari Gustafsson, perusopetus- ja lukiokoulutusjohtajat Jari Kettunen ja Rikard Lindström, varhaiskasvatusjohtaja Leila Nyberg, hallintopäällikkö Mervi Tuominen
etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Lausunto varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkosuunnitelman luonnoksesta

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkosuunnitelmassa on tarkasteltu Porvoon kaupungin koulu- ja varhaiskasvatuspalveluverkkoa ja siihen tehtäviä muutostarpeita vuoteen 2040 mennessä. Valtuusto on hyväksynyt talousarviossa 2024 toimialan sitoviksi tavoitteiksi palveluverkon periaatteiden tarkastelun sekä oppilaaksiottoalueiden optimaalisen toimivuuden. Lisäksi keväällä 2024 tehdyssä talouden ja tuottavuuden tasapainotusohjelmassa on määritelty toimialalle rakenteellisia ratkaisuja, joiden toteuttamisesta valtuusto on yksimielisesti päättänyt 29.5.2024.

Palveluverkon valmistelussa on noudatettu kaupunginvaltuuston päätöksiä talousarvion sitovista tavoitteista sekä talouden ja tuottavuuden tasapainotusohjelman rakenteellisten ratkaisujen päätöksistä ja investoinneista. Palveluverkko suhteutetaan toimintaympäristön muutoksiin, kuten väestömuutoksiin, lainsäädännöllisiin muutoksiin, palvelutarpeiden ja järjestämisen ennakointiin, rahoitus- ja kustannusmuutoksiin sekä peruskorjaus- ja uudisrakennustarpeisiin. Palveluverkkohanketta on ohjannut kaupunginhallitus.

Suunnitelman mukaan lasten määrän vähentyessä palveluverkkoa on uudistettava, jotta tulevaisuudessakin pystytään tuottamaan laadukkaita palveluita kustannustehokkaasti. Mikäli lasten määrä vähenee ennusteen mukaisesti, vähentää tämä myös kaupungin saamia valtionosuuksia huomattavasti. Nykylaskennan mukaisesti vuoteen 2030 mennessä valtionosuudet tulevat laskemaan 5,8 miljoonaa ja vuonna 2040 ne ovat jopa 12 miljoonaa euroa alhaisemmat kuin vuonna 2025.

Kaupunginhallitus hyväksyi 08.04.2024 § 112 seuraavat periaatteet, joiden avulla on laadittu palveluverkkoselvitys ja -suunnitelma:

Periaate 1. Kasvu ja oppiminen ovat toiminnan keskiössä.

Periaate 2. Palveluverkko tukee ehyen ja yhtenäisen kasvu- ja opinpolun muodostumista.

Periaate 3. Palveluverkko muodostuu toimivista ja taloudellisista yksiköistä.

Periaate 4. Palveluverkon suunnittelu perustuu tietoon.

Kaupunginhallitus

§ 261

07.10.2024

Kasvun ja oppimisen lautakunta

§ 169

24.10.2024

Periaate 5. Suomen- ja ruotsinkielisten/kieliryhmien palvelujen suunnittelussa käytetään yhteneviä perusteita.

Palveluverkkosuunnittelu aloitettiin nykytilakuvauksella, joka valmistui kesäkuussa. Tämän jälkeen käynnistyi palveluverkon kehittämistä koskeva suunnittelu.

Palveluverkkosuunnitelmaan on kirjattu palveluverkon uudistamistarpeet, suunnitteilla olevat uudisrakennus- ja korjaushankkeet sekä esitykset lakkautettavista kouluista ja päiväkodeista eri vaihtoehdoissa. Palveluverkkoa tiivistämällä voidaan esimerkiksi korjausinvestoinneissa säästää merkittäviä määriä.

Suunnitelmassa on esitetty kolme vaihtoehtoa palveluverkon kehittämiseksi ja arvioitu niiden vaikutuksia. Lapsivaikutusten arviointi on tehty kahdessa vaiheessa: ensin palveluverkon nykytilan selvityksen yhteydessä ja myöhemmin palveluverkkosuunnittelun aikana. Perusopetuksen yksiköissä kyselyyn vastasivat demokraattisesti valitun oppilaskunnan jäsenet.

Varhaiskasvatuspaikkoja ohjattiin valitsemaan lapsiryhmä, joka edustaa kyseistä varhaiskasvatuspaikkaa ja mahdollisuuksien mukaan huomioi eri ikäiset lapset sekä erityisryhmät kuten erityisen tuen tarpeiset tai eri kieliryhmät. Kaikki huoltajat ovat saaneet vastata palveluverkon kyselyyn touko- kesäkuussa 2024.

Palveluverkkosuunnitelma perustuu palvelualuejakoon, joka tulisi jatkossa korvaamaan perinteiset oppilaaksiottoalueet.

Varhaiskasvatuksessa toimii jo kolme palvelualueutta, joiden perusteella lapsille tarjotaan varhaiskasvatuspaikkaa. Jatkossa perusopetukseen perustettaisiin kolme suomenkielistä ja kaksi ruotsinkielistä palvelualueutta. Palvelualueilla olisi useampia päiväkoteja ja kouluja. Lasten ja oppilaiden sijoittumista voidaan tarkastella palvelualueiden sisällä, jotta ryhmien määriä ja ryhmäkokoja voidaan optimoida.

Palveluverkkosuunnitelman toteutukseen kuuluu olennaisena osana esitetyn toimenpidekokonaisuuden vaiheistaminen kolmeen vaiheeseen, eli ajanjaksoihin 2025–2029, 2030–2034 ja 2035–2040. Palveluverkkosuunnitelma on sitova toimeenpanosuunnitelma vain ensimmäiselle tarkastelujaksolle. Kaksi myöhäisempää vaihetta edellyttävät lähemmin tehtävää tilannearvioita, jossa otetaan huomioon lapsimäärän alueellinen kehitys, kiinteistöjen kunto ja elinkaari, muutokset valtiosuoksissa ja kaupungin ja toimialan taloustilanne yleisemminkin sekä kaupunkisuunnitteluun liittyvät tekijät. Kyseiset asiat tulee huomioida myös kaupungin strategiassa tulevana vuosina. Vuosien 2030–2040 muutosten osalta tehdään päätökset vaiheistetusti väliarviointien jälkeen.

Kaupunginhallitus

§ 261

07.10.2024

Kasvun ja oppimisen lautakunta

§ 169

24.10.2024

Eri vaihtoehtojen välillä tehtävä päätös merkitsee ennen muuta sitoutumista strategisen linjaukseen, jolla on nähtävissä olevia vaikutuksia aina 15 vuoden päähän. Palveluverkkoa koskevat toimeenpanopäätökset edellyttävät kuitenkin aina ajan myötä tarkentuvaa tietoa, jota on käytettävissä lähinnä talousarvion ja sen suunnitelmavuosien tähtäimellä.

Kaupunginhallitus pyytää lausuntoa valmistuneesta palveluverkkosuunnitelman luonnoksesta 7.11. mennessä kasvun ja oppimisen lautakunnalta.

Lautakunnalle on saapunut Pohjois-Porvoon yhdistysten kannanotto palveluverkkosuunnitelman luonnoksesta. Kananotto esitellään lautakunnalle sekä toimitetaan erikseen kaupunginhallitukselle.

Liitteet

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkosuunnitelman luonnosversio 8.10.2024

Palveluverkkosuunnitelman diaesitys valtuuston iltakoulusta 3.10.2024, päivitetty 8.10.2024

Sivistysjohtaja

Kasvun ja oppimisen lautakunta päättää antaa seuraavan lausunnon:

Palveluverkkosuunnitelma on perusteellisesti ja huolella laadittu ja perustuu moniammatilliseen arviointiin. Lapsivaikutuksen arviointia on tehty monipuolisesti sivistyslautakunnan joulukuussa 2022 hyväksymän mallin mukaisesti. Lautakunta vahvistaa palveluverkkosuunnitelman olevan riittävän kattava päätöksenteon pohjaksi.

Suunnitelmassa esitetty palvelualueperiaate on erityisen kannatettava näköpiirissä olevien muutosten kannalta. Palvelualueiden avulla voidaan tasata ryhmäkokoja ja oppilasmääriä koulujen välillä joustavasti sekä lapsen ja nuorten tarpeiden mukaisesti ja varautua peremmin epävarmaan tulevaisuuteen. Palvelualueperiaate tuo joustavuutta ja auttaa myös alueiden eriytymiskehityksen hillitsemisessä.

Strategisena suuntana on eri vaihtoehtojen välillä tehtävä valinta, joka tarkoittaa strategista linjausta ja määrällistä tavoitetasoa. Näiden on vastattava taloudellisiin reunaehtoihin. Päätöksellä on nähtävissä olevia vaikutuksia aina 15 vuoden päähän. Vaihtoehdon valinnassa tulee olla riittävän kunnianhimoinen ja ottaa huomioon toimialan talouden ja tuottavuuden ohjelman mukainen jatkuva kehitys sekä jatkuva toimintaympäristön analyysi.

Palveluverkkoon tehtävillä oikeilla ratkaisuilla kykenemme tekemään

Kaupunginhallitus

§ 261

07.10.2024

Kasvun ja oppimisen lautakunta

§ 169

24.10.2024

hyvää ja hallittua muutosta sekä hyvää henkilöstöpolitiikkaa. Noin vuoden kestävässä prosessin aikana lähijohtajia on tiedotettu prosessin vaiheista ja veloitettu pitämään oma henkilöstönsä ajan tasalla. Kasvun ja oppimisen toimialan esihenkilötreffissä on syksyn aikana kerrottu palveluverkkosuunnittelun tilanteesta. Myös toimialan yhteistoimintaryhmässä on asiaa esitelty. Ennen vaihtoehtojen julkistamista ja valtuuston iltakoulua syksyllä 2024 on pidetty lähijohtajille info- ja tiedotustilaisuus sekä seuraavana päivänä rehtoreille keskustelu- ja infotilaisuus. Varhaiskasvatus- ja koulupuoli ovat myös johtoryhmissään keskustelleet aiheesta ja pohtineet lapsimääräennusteiden tulevaisuutta.

Lähijohtajia on veloitettu kertomaan palveluverkkosuunnitelman luonnoksesta ja esitetyistä vaihtoehdoista omalle henkilöstölleen ja kannustettu kysymään aiheesta hallinnosta ja johdolta lisää. Yhteistapaamisissa on muistutettu kaupungin verkkopalvelussa olevista sivustoista palveluverkkoprosessiin liittyen sekä toimialan infokirjeissä viestittyä asiasta. Palveluverkkosivustolla on kaikki aiheeseen liittyvä materiaali myös henkilöstön käytössä, kuten usein kysytyt kysymykset (UKK). Marraskuun aikana tullaan myös pitämään henkilöstöinfoja sekä toteuttamaan lain mukaiset yhteistoimintaneuvottelut mahdollisten muutosten ja siirtojen takia. Prosessista on lähtenyt tiedotteita yli kymmenen lokakuuhun 2024 mennessä. Johto ja hallinto on huolehtinut tiedonantovelvoitteesta ja osallisuudesta osaltaan hyvin. Kaupunkitasoisessa yhteistoimintatoimikunnassa tullaan myös asiaa käsittelemään marraskuun aikana.

Palveluverkon muuttuessa on huolehdittava joukkoliikenteen kehittämisestä ja sitä täydentävästä tilausliikenteestä koulukuljetuksissa siten, että lasten ja perheiden arki olisi mahdollisimman sujuvaa. Lapsimäärän alentuessa koulukuljetusten kokonaiskustannuksien ei ennakoita merkittävästi kasvavan, vaikka palveluverkko muuttuukin. Uusien ratkaisujen ja mahdollisten uusien koulukuljetusperiaatteiden tulee olla lapsilähtöisiä ja joustavia. Palveluverkkoratkaisujen jälkeen tulee valittavan vaihtoehdon ja sitovien päätösten jälkeen viiveettä tehdä synkronoidut esitykset oppilaaksioton periaatteisiin ja kriteereihin sekä päivittää päätöksien linjassa hallintosääntö alkuvuodesta 2025.

Palveluverkkoon liittyvien sitovien päätösten tekeminen vuosille 2025–2029 tulee pohjautua monitahoiseen tietoon perustuvaan kokonaisarviointiin. Päätöksen tulee mahdollistaa toimialan panostukset laadukkaaseen ydintoimintaan, jossa kasvu ja oppiminen on keskiössä valittujen periaatteiden mukaisesti. Rakenteellisilla ratkaisuilla edesautetaan hallittua muutosta ja muun muassa eläköitymistä hyödyntämistä muutoksen tekemisessä ja vältetään laajemmat henkilöstöön kohdistuvat muutokset. Päätöksissä pitää varautua myös nopeampaan lasten määrän

Kaupunginhallitus	§ 261	07.10.2024
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 169	24.10.2024

väheneeseen ja ennakoida toimialan toimintaedellytykset pitkälle tulevaisuuteen.

Palveluverkkosuunnitelma on sitova toimeenpanosuunnitelma vain ensimmäiselle tarkastelujaksolle 2025–2029. Esiitetty päätöksentekomalli, jossa vuosille 2030–2034 ja 2035–2040 hahmotellut muutosten toimeenpanosta tehdään päätös vasta väliarviointien jälkeen, on tarkoituksenmukainen, sillä tulevaisuuden ennustamiseen liittyy paljon epävarmuuksia. Päätöksentekomalli mahdollistaa, että jatkossa eri alueiden palvelutarpeita ja palvelujen järjestämiseen liittyviä tekijöitä päätettyjen periaatteiden mukaisesti (mm. väestönkehitys, lasten määrän kehitys alueittain, laadukkaan palvelun tuottaminen, henkilöstön määrä ja saatavuus, rahoituksen tulovirrat, kulurakenne, kiinteistöjen tilanne) otetaan huomioon kulloisenakin ajankohtana ja palveluverkkoa koskevat päätökset voidaan perustaa uusimpaan tietoon.

Pykälä tarkistetaan heti.

Päätös

Kasvun ja oppimisen lautakunta päätti yksimielisesti antaa seuraavan lausunnon:

Palveluverkkosuunnitelma on perusteellisesti ja huolella laadittu ja perustuu moniammatilliseen arviointiin. Lapsivaikutuksen arviointia on tehty monipuolisesti sivistyslautakunnan joulukuussa 2022 hyväksymän mallin mukaisesti. Lautakunta vahvistaa palveluverkkosuunnitelman olevan riittävän kattava päätöksenteon pohjaksi.

Suunnitelmassa esitetty palvelualueperiaate on erityisen kannatettava näköpiirissä olevien muutosten kannalta. Palvelualueiden avulla voidaan tasata ryhmäkokoja ja oppilasmääriä koulujen välillä joustavasti sekä lapsen ja nuorten tarpeiden mukaisesti ja varautua peremmin epävarmaan tulevaisuuteen. Palvelualueperiaate tuo joustavuutta ja auttaa myös alueiden eriytymiskehityksen hillitsemisessä.

Palvelualueiden toimintaperiaatteista on päätettävä Kasvun ja oppimisen lautakunnassa jo ennen joulukuussa tehtävää palveluverkkopäätöstä. Periaatteet on tuotava marraskuun kokoukseen.

Strategisena suuntana on eri vaihtoehtojen välillä tehtävä valinta, joka tarkoittaa strategista linjausta ja määrällistä tavoitetasoa. Vaihtoehdon valinnassa tulee ottaa huomioon toimialan talouden ja tuottavuuden ohjelman mukainen jatkuva kehitys sekä jatkuva toimintaympäristön analyysi. Tärkeää on kuitenkin myös huomioida päätösten vaikutukset kyliin.

Kaupunginhallitus	§ 261	07.10.2024
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 169	24.10.2024

Palveluverkkoon tehtävillä oikeilla ratkaisulla kykenemme tekemään hyvää ja hallittua muutosta sekä hyvää henkilöstöpolitiikkaa. Noin vuoden kestävä prosessin aikana lähijohtajia on tiedotettu prosessin vaiheista ja velvoitettu pitämään oma henkilöstönsä ajantasalla. Kasvun ja oppimisen toimialan esihenkilötreffissä on syksyn aikana kerrottu palveluverkkosuunnittelun tilanteesta. Myös toimialan yhteistoimintaryhmässä on asiaa esitelty. Ennen vaihtoehtojen julkistamista ja valtuuston iltakoulua syksyllä 2024 on pidetty lähijohtajille info- ja tiedotustilaisuus sekä seuraavana päivänä rehtoreille keskustelu- ja infotilaisuus. Varhaiskasvatus- ja koulupuoli ovat myös johtoryhmissään keskustelleet aiheesta ja pohtineet lapsimääräennusteiden tulevaisuutta.

Lähijohtajia on velvoitettu kertomaan palveluverkkosuunnitelman luonnoksesta ja esitetyistä vaihtoehdoista omalle henkilöstölleen ja kannustettu kysymään aiheesta hallinnosta ja johdolta lisää. Yhteistapaamisissa on muistutettu kaupungin verkkopalvelussa olevista sivustoista palveluverkkoprosessiin liittyen sekä toimialan infokirjeissä viestitty asiasta. Palveluverkkosivustolla on kaikki aiheeseen liittyvä materiaali myös henkilöstön käytössä, kuten usein kysytyt kysymykset (UKK). Marraskuun aikana tullaan myös pitämään henkilöstöinfoja sekä toteuttamaan lain mukaiset yhteistoimintaneuvottelut mahdollisten muutosten ja siirtojen takia. Prosessista on lähtenyt tiedotteita yli kymmenen lokakuuhun 2024 mennessä. Johto ja hallinto on huolehtinut tiedonantovelvoitteesta ja osallisuudesta osaltaan hyvin. Kaupunkitasoisessa yhteistoimintatoimikunnassa tullaan myös asiaa käsittelemään marraskuun aikana.

Palveluverkon muuttuessa on huolehdittava joukkoliikenteen kehittämisestä ja sitä täydentävästä tilausliikenteestä koulukuljetuksissa siten, että lasten ja perheiden arki olisi mahdollisimman sujuvaa. Lapsimäärän alentuessa koulukuljetusten kokonaiskustannuksien ei ennakoida merkittävästi kasvavan, vaikka palveluverkko muuttuukin. Uusien ratkaisujen ja mahdollisten uusien koulukuljetusperiaatteiden tulee olla lapsilähtöisiä ja joustavia. Lautakunta painottaa sitä, että kuljetusten on oltava lapsilähtöisiä ja toimivia ja tästä on varmistuttava jo päätöksiä tehdessä. Kuljetusperiaatteiden on oltava sellaiset, että lasten koulumatkat toimivat kaikkina koulupäivinä lain puitteissa ja lisäksi lapsilähtöisesti.

Palveluverkkoratkaisujen jälkeen tulee valittavan vaihtoehdon ja sitovien päätösten jälkeen viiveettä tehdä synkronoidut esitykset oppilaaksioton periaatteisiin ja kriteereihin sekä päivittää päätöksien linjassa hallintosääntö alkuvuodesta 2025.

Palveluverkkoon liittyvien sitovien päätösten tekeminen vuosille 2025–2029 tulee pohjautua monitahoiseen tietoon perustuvaan

Kaupunginhallitus	§ 261	07.10.2024
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 169	24.10.2024

kokonaisarviointiin. Päätöksen tulee mahdollistaa toimialan panostukset laadukkaaseen ydintoimintaan, jossa kasvu ja oppiminen on keskiössä valittujen periaatteiden mukaisesti. Rakenteellisilla ratkaisuilla edesautetaan hallittua muutosta ja muun muassa eläköitymisten hyödyntämistä muutoksen tekemisessä ja vältetään laajemmat henkilöstöön kohdistuvat muutokset. Päätöksissä pitää varautua myös nopeampaan lasten määrän vähenemiseen ja ennakoida toimialan toimintaedellytykset pitkälle tulevaisuuteen.

Palveluverkkosuunnitelma on sitova toimeenpanosuunnitelma vain ensimmäiselle tarkastelujaksolle 2025–2029. Esitetty päätöksentekomalli, jossa vuosille 2030–2034 ja 2035–2040 hahmotellut muutosten toimeenpanosta tehdään päätös vasta väliarviointien jälkeen, on tarkoituksenmukainen, sillä tulevaisuuden ennustamiseen liittyy paljon epävarmuuksia. Päätöksentekomalli mahdollistaa, että jatkossa eri alueiden palvelutarpeita ja palvelujen järjestämiseen liittyviä tekijöitä päätettyjen periaatteiden mukaisesti (mm. väestönkehitys, lasten määrän kehitys alueittain, laadukkaan palvelun tuottaminen, henkilöstön määrä ja saatavuus, rahoituksen tulovirrat, kulurakenne, kiinteistöjen tilanne) otetaan huomioon kulloisenakin ajankohtana ja palveluverkkoa koskevat päätökset voidaan perustaa uusimpaan tietoon.

Yhteenvedon lautakunta painottaa seuraavia asioita:

- taloudellisten näkökulmien huomiointi on tärkeää, mutta painottaa laajemman kokonaisvaltaisen tarkastelun tärkeyttä, jossa huomioidaan muun muassa pedagogiikka, oppilaan tuki, opetustarjonta ja henkilöstö.
- valmistelun ja päätöksenteon pitää perustua todennettavissa oleviin ja mahdollisimman tarkkoihin tietoihin, jotka ovat saatavilla kaupungin eri järjestelmistä tai on muuten ammattilaisten toimesta selvitetty palveluverkkosuunnitelmaa varten.
- palveluverkkosuunnitelmaa on mielekästä tarkastella sitovasti vain ensimmäisen viiden vuoden osalta. Ja sen strategista linjaa tulee tarkastella vähintään kahden vuoden välein. Vuosien 2030–2040 suunnitelmia voidaan tässä vaiheessa pitää lähinnä viitteellisinä, eikä niistä pidä tehdä päätöksiä tässä yhteydessä. Vuosiin 2030–2040 on syytä palata myöhemmin, kun tiedot ja ennusteet seuraavalle vuosikymmenelle tarkentuvat.
- palveluverkkosuunnitelman valmistelu ja toimeenpano on tärkeää tehdä monialaisesti ja poikkihallinnollisesti. Lapsien, vanhempien ja henkilöstön osallistamiseen pitää kiinnittää erityistä huomiota. Myös lapsivaikutusten arviointi on tehtävä huolella jokaisen päätöksen kohdalla. Esimerkkinä tästä on kuljetusten sujuvuus ja koulupäivien pituus.

Porvoon kaupunki

Ote pöytäkirjasta

Kaupunginhallitus	§ 261	07.10.2024
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 169	24.10.2024

- Jatkokäsittelyssä tulee huomioida vaihtoehdot 0-3 tai niiden mahdolliset yhdistelmät.

Sanna Kivineva esitti yksimielisesti hyväksyttiin lausuntoon seuraavan täydennysehdotuksen, jota Ilpo Bergström ja Oscar Lökfors kannattivat: ”Vaihtoehto 3, joka linjaa lopetettavat yksiköt pitkälle tulevaisuuteen, on liian raju ja muodostuu helposti itseään toteuttavaksi ennusteeksi vaikuttaen kyliin muuttamiseen ja kylien elinvoimaan.”

Kivinevan lisäyksen sisältävä esitys voitti äänestyksessä yksimielisesti hyväksytyn lausunnon äänin 7 (Hanna Lönnfors, Ilpo Bergström, Nikolai von Veh, Oscar Lökfors, Malin Lönnroth, Sanna Kivineva, Asko Laaksonen) - 4 (Hilkka-Leena Orava, Johanna Aaltonen, Seppo Ijäs, Marianne Korpi).

Lautakunta päätti äänestyksen jälkeen lisätä lausuntoon ” Vaihtoehto 3, joka linjaa lopetettavat yksiköt pitkälle tulevaisuuteen, on liian raju ja muodostuu helposti itseään toteuttavaksi ennusteeksi vaikuttaen kyliin muuttamiseen ja kylien elinvoimaan.”

Marianne Korpi, Seppo Ijäs, Hilkka-Leena Orava ja Johanna Aaltonen jättivät asiasta pöytäkirjamerkinnän.

Pykälä tarkistettiin heti.

Otteen oikeaksi todistaa 06.11.2024

Linda Karlsson
Suunnittelija

*** Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu ***

Porvoon kaupunki**Ote pöytäkirjasta**

Kaupunginhallitus

§ 261

07.10.2024

Kasvun ja oppimisen lautakunta

§ 169

24.10.2024

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 169**MUUTOKSENHAKUKIELTO**

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa ei saa hakea muutosta.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §.